

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет/інститут економічний

Кафедра обліку і оподаткування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 38. Облік в зарубіжних країнах

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма Облік і оподаткування

Спеціальність 071 Облік і оподаткування

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри обліку і оподаткування,
Протокол №1 від 26 серпня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Облік в зарубіжних країнах
Викладач (-і)	Шкроміда В.В., к.е.н., доцент кафедри обліку і оподаткування
Контактний телефон викладача	+38(099)5012455
E-mail викладача	vitalii.shkromyda@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний та заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/9234
Консультації	Очні консультації: згідно розкладу консультацій: https://koia.pnu.edu.ua/hrafiik-provedennia-konsultatsij/
2. Анотація до навчальної дисципліни	
У межах цього курсу здобувачі вищої освіти продовжують формувати інтегральну, загальні та професійні компетентності у частині знань зі складання і подання звітності суб'єкта господарювання, формують уміння і набувають практичних навичок застосування прикладних програм і електронних сервісів задля подання звітності господарюючого суб'єкта в електронному вигляді. Предметом вивчення навчальної дисципліни «Подання електронної звітності (тренінг)» є процес формування, перевірки, підписання та подання податкової звітності в електронній формі із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, спеціалізованого програмного забезпечення та електронного цифрового підпису. Місце навчальної дисципліни в структурно-логічній схемі наведено в освітньо-професійній програмі (див.: https://koia.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/61/2022/08/071-OP-OiO-bak-2022.pdf)	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
Метою вивчення навчальної дисципліни «Подання електронної звітності (тренінг)» є вивчення та оволодіння студентами теоретичних і практичних основ з організації формування, підпису і подання звітності в електронному вигляді в органи державного контролю. Відповідно завданням є набуття знань та навичок з обліку господарських операцій з метою оподаткування, формування та відображення інформації про суми податків та зборів, що підлягають сплаті у бюджет, зі складання та подання податкової звітності в електронному вигляді. Основними цілями вивчення дисципліни є: формування у здобувачів освіти практичних навичок підготовки, заповнення, перевірки та подання електронної звітності відповідно до вимог чинного законодавства України; опанування принципів функціонування систем електронної звітності органів державної влади (ДПС, Пенсійного фонду тощо); набуття вміння користуватися сучасними програмними продуктами для формування та подання звітності (Єдине вікно подання електронної звітності, електронний кабінет платника податків тощо); забезпечення розуміння переваг, ризиків та вимог інформаційної безпеки під час роботи з електронною звітністю; розвиток цифрової компетентності та здатності до практичного застосування електронних сервісів у професійній діяльності бухгалтера.	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
Компетентності: ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аудиту та оподаткування або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов. <i>Загальні компетентності:</i> ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК03. Здатність працювати в команді. ЗК04. Здатність працювати автономно. ЗК05. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК09. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	

ЗК10. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК11. Навички використання сучасних інформаційних систем і комунікаційних технологій.

ЗК12. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК13. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

Фахові компетентності:

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макрота мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці.

СК02. Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

СК03. Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.

СК04. Застосовувати знання права та податкового законодавства в практичній діяльності суб'єктів господарювання.

СК07. Застосовувати методики проведення аудиту й послуг з надання впевненості.

Результати навчання:

ПРО2. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств.

ПРО18. Аналізувати розвиток систем, моделей і методів бухгалтерського обліку на національному та міжнародному рівнях з метою обґрунтування доцільності їх запровадження на підприємстві.

5. Організація навчання

Обсяг курсу – 90 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин	
	денна форма	заочна форма
лекції	20	6
практичні	20	6
самостійна робота	50	78

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Статус дисципліни
VIII	071 Облік і оподаткування	четвертий	обов'язкова

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість годин (денна/заочна форма навчання)		
	лекція	практичне заняття	самостійна робота студента
Тема 1. Міжнародні моделі та тенденції розвитку бухгалтерського обліку 1.1. Етапи становлення світових систем бухгалтерського обліку. 1.2. Англо-американська, континентальна, азійська моделі: сутність і відмінності. 1.3. Фактори впливу на формування національних систем обліку. 1.4. Класифікаційні підходи до групування країн за моделями обліку. 1.5. Роль глобалізації у розвитку облікової системи світу.	2 / 0,5	2 / 0,5	4 / 8
Тема 2. Регулювання бухгалтерського обліку у світі 2.1. Моделі регулювання: державне, професійне, змішане. 2.2. Роль міжнародних організацій (IFAC, IASB, FASB). 2.3. Професійне саморегулювання бухгалтерської діяльності.	2 / 0,5	2 / 0,5	6 / 8

2.4. Порівняння регулювання у розвинутих і перехідних економіках. 2.5. Вплив правових систем на облік.			
Тема 3. Міжнародні стандарти фінансової звітності 3.1. Концептуальна основа МСФЗ: мета, принципи, структура. 3.2. Процедура ухвалення стандартів IASB. 3.3. Порівняння МСФЗ і НП(С)БО України. 3.4. Основні стандарти МСФЗ, що застосовуються у світовій практиці. 3.5. Проблеми адаптації МСФЗ у різних країнах.	2 / 0,5	2 / 0,5	4 / 8
Тема 4. Облік у США 4.1. Особливості американської системи обліку (US GAAP). 4.2. Принципи GAAP і діяльність FASB. 4.3. Фінансова звітність компаній США. 4.4. Відмінності між GAAP і МСФЗ. 4.5. Роль аудиту та регулювання SEC.	2 / 0,5	2 / 0,5	6 / 8
Тема 5. Облік у Великій Британії 5.1. Розвиток британської бухгалтерської школи. 5.2. Система регулювання обліку у Великій Британії. 5.3. Структура фінансової звітності британських компаній. 5.4. Вплив британської системи на міжнародну практику. 5.5. Етичні стандарти і роль професійних об'єднань (ACCA, CIMA).	2 / 0,5	2 / 0,5	4 / 8
Тема 6. Облік у країнах Європейського Союзу 6.1. Європейські директиви як основа гармонізації обліку. 6.2. Континентальна модель: німецька податково-орієнтована та французька планова системи. 6.3. Особливості фінансової звітності у країнах континентальної Європи. 6.4. Вплив МСФЗ на облік у державах-членах ЄС. 6.5. Тенденції уніфікації облікової практики в ЄС.	2 / 0,5	2 / 0,5	6 / 8
Тема 7. Облік у Японії та країнах Азії 7.1. Еволюція японської системи обліку під впливом США. 7.2. Стандарти обліку Японії та їх зближення з МСФЗ. 7.3. Облік у Китаї, Південній Кореї, Індії: національні особливості. 7.4. Культурні чинники азійських моделей обліку і перспективи їх розвитку.	2 / 0,5	2 / 0,5	4 / 8
Тема 8. Облік у країнах, що розвиваються 8.1. Загальні риси обліку в країнах із перехідною економікою. 8.2. Впровадження МСФЗ у Латинській Америці, Африці, Східній Європі. 8.3. Роль міжнародних фінансових інституцій у розвитку бухгалтерського обліку в країнах із перехідною економікою.	2 / 0,5	2 / 0,5	6 / 6
Тема 9. Фінансова звітність у міжнародній практиці 9.1. Структура звітності за МСФЗ. 9.2. Консолідована звітність транснаціональних корпорацій. 9.3. Облік у мультивалютному середовищі. 9.4. Розкриття інформації та вимоги до прозорості. 9.5. Роль аудиту в підтвердженні достовірності фінансових даних.	2 / 1	2 / 1	4 / 8
Тема 10. Інтегрована звітність у міжнародній обліковій практиці 10.1. Сутність і концепція інтегрованої звітності. 10.2. Рамкова модель інтегрованої звітності (IIRC Framework).	2 / 1	2 / 1	6 / 8

10.3. Стандарти нефінансової звітності: GRI, SASB, TCFD, Європейська CSRD-директива. 10.4. ESG-індикатори як елемент обліково-аналітичного забезпечення сталого розвитку. 10.5. Перспективи впровадження інтегрованої звітності в Україні та у світі.			
Разом	20 / 6	20 / 6	50 / 78
6. Система оцінювання курсу			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	100 бальна шкала: 50 балів – протягом семестру, 50 балів – на іспиті. Протягом семестру 50 балів формується наростаючим підсумком: Практичні заняття – 40 балів. Самостійна робота – 10 балів. Загальна оцінка за курс відображається за шкалою: «відмінно» – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв'язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв'язки; вільно володіє науковими термінами; «добре» – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв'язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності в розв'язках; «задовільно» – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповідях, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв'язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв'язки; «незадовільно» – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.		
Практичні заняття	Практичне заняття проводиться з метою формування у студентів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання. За метою і структурою практичні заняття є ланцюжком, який пов'язує теоретичне навчання і навчальну практику з дисципліни, а також передбачає попередній контроль знань студентів (усне опитування, дискусія, тестування тощо). Оцінка за практичне заняття враховується при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни.		
Самостійна робота	Загальний обсяг годин самостійної роботи студента, що відводиться на вивчення дисципліни складає 50 (78) годин. Студентам пропонується виконання протягом семестру завдань, які розміщені у Системі дистанційного навчання університету (https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/9234). Також відповідно до графіку навчального процесу в період контролю за самостійною роботою студент проходить тестування на платформі дистанційного навчання.		
Методи навчання	Наочні методи навчання – ґрунтуються на візуальному сприйнятті інформації для полегшення вивчення навчального матеріалу (використання ілюстрацій, графіків, схем, мультимедійних матеріалів (презентації, відео). Інтерактивні методи навчання – ґрунтуються на принципі зворотного зв'язку, коли здобувач освіти отримує відповіді, зауваження та поради щодо певної проблематики від викладача чи одногрупників; коли здобувачі освіти взаємодіють між собою, а викладач виступає координатором та наставником, а також стежить за дотриманням навчальних та етичних норм (відповіді на		

	запитання та опитування думок здобувачів освіти, кейс-стаді тощо). Інноваційні методи навчання – поєднують інтерактивні та комп'ютерні технології. Серед інноваційних методів навчання використовуються: компетентісний метод, використання інформаційно-комунікаційних технологій та діджитал-інструментів. Зокрема інструменти Google для пошуку необхідної інформації. Методи дистанційного навчання – ґрунтуються на використанні інформаційних технологій, в т.ч. університетської системи дистанційного навчання (https://d-learn.pnu.edu.ua), платформи для організації відеоконференцій: Zoom Video Communications.
Умови допуску до підсумкового контролю	Максимальну оцінку протягом семестру студент може отримати 50 балів, решта 50 балів – на іспиті.
Підсумковий контроль	Форма контролю: іспит. Приклад структури білету наведено в системі дистанційного навчання: https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/9234

7. Політика курсу

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>. Списування під час розв'язку задач та іспиту заборонені. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише для виконання онлайн тестування.

Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в дистанційному форматі відповідно до встановлених університетом правил.

Якщо студент відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.

У студентів є можливість отримати додатковий бал до підсумкової оцінки, пройшовши онлайн курси на платформі Prometheus та/або Coursera. Також приймаються сертифікати, які підтверджують проходження курсів студентом на інших платформах неформальної освіти. Назва курсів повинні відповідати тематиці вказаної дисципліни. Як правило, студент попередньо повинен погодити з викладачем коректність обраного курсу.

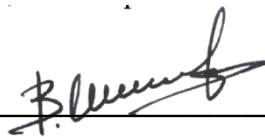
При використанні технологій штучного інтелекту студенти повинні дотримуватись «Рекомендацій щодо відповідального впровадження та використання технологій штучного інтелекту в закладах вищої освіти» (<https://surl.li/zntjjk>).

8. Рекомендовані ресурси

1. International Financial Reporting Standards. URL: <https://www.ifrs.org/issued-standards/list-of-standards/>
2. Shkromyda V., Gnatiuk T., Shkromyda N., Vasylyuk M., Lubenchenko O., Struk N. (2025) From Chaos to Clarity: Systematizing Sustainable Development Accounting and Reporting in Business through Structured Data and International Standards. *International Journal of Sustainable Development*, № 18(11), P. 293-302. DOI: <https://ssrn.com/abstract=5503279>
3. Shkromyda V., Gnatiuk T., Shkromyda N., Vasylyuk M., Zorina O. (2023) Organizational and Methodological Determinants of Integrated Reporting Development: A Case Study of Ukraine. *Journal of Law and Sustainable Development*, № 11(3), e818. DOI: <https://doi.org/10.55908/sdgs.v11i3.818>
4. US GAAP (Generally accepted accounting principles in the US). URL: <https://www.fasb.org/>
5. Воронко Р. Міжнародні системи обліку і звітності та аудиту: навч. посібник. Львів : Магнолія 2006, 2025. 522 с.
6. Воронко Р. Облік у зарубіжних країнах: навч. посібник. Львів : Магнолія 2006, 2025. 744 с.
7. Конспект лекцій з дисципліни «Облік в зарубіжних країнах» на платформі D-learn. [уклад. Шкроміда В.В.] URL: <https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/9234>
8. Методичні вказівки для проведення практичних занять та самостійної роботи з дисципліни

- «Облік в зарубіжних країнах» для студентів денної та заочної форм навчання спеціальності 071 «Облік і оподаткування» [уклад. Шкромид В.В.]. Івано-Франківськ: Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2025. URL: <https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/9234>
9. Міністерство фінансів України. Запровадження міжнародних стандартів фінансової звітності. URL: <https://www.mof.gov.ua/uk/zaprovadzhennja-mizhnarodnih-standartiv-finansovoi-zvitnosti>
 10. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua/>
 11. Шкромид В., Шкромид Н., Гнатюк Т. (2022). Інтегрована звітність у контексті інформаційного забезпечення ключових стейкхолдерів. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону*, № 2(18), С. 23-30. DOI: <https://doi.org/10.15330/apred.2.18.23-30>
 12. Шкромид В., Шкромид Н., Кузишин І. (2024) Міжнародні ініціативи розвитку інтегрованої звітності бізнесу. *Сталий розвиток економіки*, № 2(49), С. 153-156. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2024-49-24>
 13. Шкромид В.В., Кузишин І.М., Грубеляс А.Л. (2025) Моделі бухгалтерського обліку у зарубіжних країнах: компаративний аналіз і перспективи розвитку. *Підприємництво і торгівля*. № 46.
 14. Шкромид В.В., Мигович Т.М., Кузишин І.М. (2024) Стратегічний аналіз стейкхолдерів для формування інтегрованої звітності підприємства у контексті підвищення соціальної відповідальності. *Науковий економічний журнал «Інтелект XXI»*, № 4, С. 72-77. DOI: <https://doi.org/10.32782/2415-8801/2024-4.11>
 15. Янковська Л. Облік у зарубіжних країнах: навч. посібник. Львів : Магнолія 2006, 2025. 384 с.

Викладач

Шкромид В.В.